

Implementace přípravku klasické čínské medicíny do obvyklé léčby vulvovaginálního diskomfortu

Tomáš Fait

Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN Praha

Abstrakt

Vaginální kulička NaturGyn Scarlett obsahuje 8 rostlinných drog. Je určena pro léčbu chronických a rekurentních stavů vaginálního diskomfortu. Její popisovaná 90% účinnost je vysvětlitelná i rozбором účinků jednotlivých složek metodami klasické „západní“ farmakologie. Lze ji také zařadit do managementu chronických výtoků mezi eradikaci patogena a restituci poševního prostředí probiotiky.

Klíčová slova: fyto terapie – klasická čínská medicína – vaginální tělísko – vulvovaginální diskomfort

Implementation of the traditional Chinese medicine preparation into standard therapy of vulvovaginal discomfort

Abstract

A NaturGyn Scarlett vaginal ball contains 8 herbal drugs. It is designed for the treatment of chronic and recurrent conditions of vaginal discomfort. Its described 90% efficacy can also be explained, based on the analysis of effects of its individual components, using the methods of conventional Western pharmacology. It can also be included in the management of chronic discharge, between eradication of pathogens and restoration of vaginal environment with probiotics.

Key words: phytotherapy – traditional Chinese medicine – vaginal ring – vulvovaginal discomfort

Úvod

Tradiční čínská medicína je založena na zcela odlišných principech než medicína západní. Nicméně její systém je propracován do nejmenších detailů a úspěšně funguje několik tisíc let. Základem je teorie, že energie čchi se skládá ze dvou protikladných, ale v sobě obsažených složek jin a jang [1]. Tato energie koluje v orgánových drahách a její nerovnováha je příčinou většiny nemocí.

Diagnostika se opírá nejen o velmi pečlivě dotazované příznaky, ale také o pulzní diagnostiku (nejčastěji charakteristika pulzu ve 3 bodech na a. radialis oboustranně v povrchové a hluboké úrovni) a diagnostiku jazyka [2,3].

Léčba pak má 2 základní prvky akupunkturu a farmakoterapii.

Nejstarší čínský zachovaný lékopis – bencao – pochází z 1. století př. n. l. Ze stejného období – tedy z období dynastie Chan (206 př. n. l.–220 n. l.) – pochází i základní dílo čínské farmakologie Kánon léčiv Božského zemědělece, což měl být jeden z mytických císařů Šen-nung (2737–2697 př. n. l.). Již zde je klasické dělení 252 rostlinných, 67 živočišných a 46 minerálních látek na produkty:

- horní – 120 položek; celkově posilující, doplňující, lze je užívat dlouhodobě

- střední – 120 položek; posilující i léčebné, mohou mít vedlejší účinky
- dolní – 125 položek; užívají se jen k léčení, krátkodobě, neb většinou mají vedlejší účinky [4]

Většina čínských léčiv se připravuje z jednotlivých kompozit, ale i zde existují univerzální léčebné přípravky, které nevyžadují individuální diagnostické postupy. Ty se tak stávají dostupné i pro naše léčebné postupy, aniž bychom museli hlouběji pronikat do „mystického“ světa klasické čínské medicíny.

Vaginální inzert Naturgyn Scarlett

Naturgyn Scarlett je vaginální kulička o průměru 12 mm obsahující 7 bylin a pryskyřice borneol v nitěné síťce. Zavádí se do pochvy na 72 hodin nejdříve 5 dní po skončení menzes a nejpozději 7 dní před začátkem dalšího menstruačního krvácení. Po 72 hodinách se kulička vyjme, následuje 24hodinová přestávka a aplikace druhé kuličky opět na 72 hodin.

Doporučuje se v léčbě chronického vulvovaginálního diskomfortu, ať již s jasným dysmikrobií či z nespécifických příčin.

V léčbě se doporučuje tuto kúru opakovat ve 2 po sobě následujících měsících. V prevenci pak 1krát měsíčně aplikaci jedné kuličky na 72 hodin. Lze ji také zařadit do managementu chronických výtoků mezi eradikaci patogena a restituci poševního prostředí probiotiky.

Je možno ji podávat i v těhotenství.

Mezinárodní tým vedený doc. V. Unzeitigem sledoval 147 žen ve věku 17–55 let s rekurentními výtoky. Aplikováno bylo tělísko 2 měsíce 2krát a následující 2 měsíce 1krát dle výše uvedeného schématu. Výrazné zlepšení uvedlo 76 % žen, mírné zlepšení 20 % žen. Na konci studie bylo provedeno objektivní hodnocení – 58 % žen mělo pH do 4,4, negativní amin- test a laktobacilární grading (LBG) I, tj. optimální mikroskopický nále z převahou laktobacilů, 29 % LBG II, tj. nezářlivý nále z rovnováhou mezi laktobacily a ostatními bakteriemi [5].

Obdobně úspěšný je v použití tělíska jako detoxikačního prostředku i dr. J. Kestřánek, který jej doporučuje u žen s chronickými potížemi a výtokem nejasného původu [6].

Bezpečnost

Léčené ženy popisují po aplikaci snesitelné pálení a masivní bělavý fluor.

Ponechání inertního plastu v pochvě i na dobu 3 týdnů (Nuvaring) nebo vláken IUD na dobu 5 let je pro nás již běžnou praxí. Cizí těleso s neinertním povrchem může vyvolat představu rizika toxického šoku popisovaného při ponechání menstruačních či operačních tamponů v pochvě s incidencí 0,5 případů na 100 000 osob a rok, respektive 6 případů na 100 000 menstruuících žen a rok [7].

Takový případ nebyl hlášen a není ani popisována v databázi PubMed/Medline. Ani teoreticky není pravděpodobný – objem vláken spojujících bylinný obsah do kuličky je minimální, růstu bakterií *Staphylococcus aureus*, jejíž některé kmény dokážou produkovat toxin TSST-1, nebo *Streptococcus pyogenes* s produkcí pyrogenních toxinů, také brání antibakteriální efekt některých z použitých bylin.

Složení

Cnidium Monnieri – jarva Monierova, čínsky *shechuangzi*. Užívají se semena. Indikuje se při výtoku z rodidel, bolestech v bedrech, impotenci a neplodnosti. V evropském bylinkářství se tato jednoletá bylina z čeledi miskovitých užívá jako silné tonikum, antiseptikum zejména na kvasinkové infekce genitálu a afrodiziakum. Jednou z aktivních látek je osthol (7-metoxi-8-(3-metyl-2-butenyl)-2H-1-benzopyran-2-one) – metylovaný kumarin a blokátor kalciových kanálů s experimentálně potvrzenými neuroprotektivními, osteo-genními, imunomodulačními, protinádorovými, hepato-protektivními a antimikrobiálními účinky [8,9].

Stemona sessilifolia – stemona japonská, čínsky *baibu*. Užívá se kořen. Indikuje se při kašli, působí jako antiparazitikum [10,11].

Kochia scoparia – bytel metlatý (cypřišník letní), čínsky *difuzi*. Užívají se plody. Indikuje se při poševním výtoku,

úniku moči, a na mokvavé svědivé ekzémy. Vodní extrakt z plodů brání rozvoji kontaktní dermatitidy u myši [12], alkoholový extrakt má prokazatelné protizánětlivé účinky [13]. Účinky protizánětlivé, antipruriginózní i antialergické lze považovat za prokazatelné a vysvětlitelné [14–16].

Leonurus cardiaca – buřina srdečník, čínsky *yimucao*. Užívá se nať. Používá se na otoky, potíže s močením, vředy a svědivé ekzémy. V evropském bylinkářství se nať rostliny z čeledi hluchavkovitých užívá jako mírné kardiotonikum, hypotonikum a sedativum, při klimakterických potížích a zadržování tekutin [17]. Nicméně je prokázána i blokáce adheze bakterií [18].

Smilax glabra – přestup, čínsky *tufuling*. Užívá se oddenek. Indikuje se na vředy, abscesy, pálení při močení, vlhké ekzémy, výtok. Má prokazatelné protizánětlivé účinky [19].

Angelica sinensis – děhel čínský, čínsky *danggui*. Užívají se kořeny 3letých rostlin. Indikuje se na poruchy menstruace, výtoky z rodidel, potíže v šestinedělí, kožní nemoci a vředy. Z četných prokázaných účinků extraktu této byliny by příznivý vliv na poševní prostředí mohli vysvětlovat účinky estrogenní [20] a protizánětlivé [21].

Ligusticum Wallichii – koprníček, čínsky *gaoben*. Užívá se oddenek. Indikuje se u bolestí hlavy (způsobených větrným chladem), bolestí břicha s průjemem. Lze jej užít v léčbě chronických zánětů [22].

Borneol – anglický název pro směs pryskyřice *Dryobalanops aromatica* a *Blumea balsamifera*. Čínsky *bingpian*. Indikován na výpadky vědomí, křeče, afty, vředy a záněty očí. Pro jeho prokazatelný vliv na propustnost dlaždicového epitelu [23], je jeho postavení v této směsi pravděpodobně právě v tomto účinku.

Závěr

Klasická čínská medicína má pro nás náznak tajemna a díky zcela jinému teoretickému základu může vzbuzovat jistou nedůvěru. Nicméně její účinky jsou nepopíratelné.

Vaginální kulička NaturGyn Scarlett obsahující 8 rostlinných drog je určena jako součást léčby chronických a rekurentních stavů vaginálního diskomfortu. Lze ji také zařadit do managementu chronických výtoků mezi eradikaci patogena a restituci poševního prostředí probiotiky.

Dle dostupných studií je její sledovaná účinnost vysvětlitelná i pomocí klasické „západní“ farmakologie.

Literatura

1. Ando V. Klasická čínská medicína 1. 3. vyd. Svitání: Hradec Králové 1997. ISBN 80–901788–7-1.
2. Maciocia G. Diagnostika podle jazyka. Svitání: Hradec Králové 2004. ISBN 80–86601–04–8.
3. Šmirala J a kol. Kompendium akupunktury 1. Osveta: Martin 2005. ISBN 80–8063–186–7.
4. Ando V. Farmakologie klasické čínské medicíny. Svitání: Hradec Králové 2007. ISBN 978–8086–198–47–7.
5. Unzeitig V. Biocenóza poševní obězních žen. Předneseno na konferenci Žena a hormóny. Štrbské Pleso 14. 11. 2015.

6. Kestřánek J, Jílek P, Buchta V a kol. Chronický vulvovaginální dyskomfort. Poster. 1. společná konference ČGPS ČLS JEP a SGPS SLS. Brno 2014.
7. Petráš P, Machová I, Ryšková L, Prášil P. Případy menstruační formy syndromu toxického šoku v ČR v letech 1997–2011. *Epidemiol Mikrobiol Imunol* 2011; 60(4): 161–166.
8. Zhang ZR, Leung WN, Cheung HY et al. Osthole: A Review on Its Bioactivities, Pharmacological Properties, and Potential as Alternative Medicine. *Evid Based Complement Alternat Med* 2015; 2015: 919616. Dostupné z DOI: <<http://dx.doi.org/10.1155/2015/919616>>.
9. Li YM, Jia M, Li HQ et al. Cnidium monnieri: A Review of Traditional Uses, Phytochemical and Ethnopharmacological Properties. *Am J Chin Med* 2015; 43(5): 835–877.
10. Greger H. The diversity of Stemona stilbenoids as a result of storage and fungal infection. *J Nat Prod* 2012; 75(12): 2261–2268.
11. Zhang T, Zhang YZ, Tao JS. Antibacterial constituents from *Stemona sessilifolia*. *J Asian Nat Prod Res* 2007; 9(3–5): 479–485.
12. Choi YY, Kim MH, Lee JY et al. Topical application of *Kochia scoparia* inhibits the development of contact dermatitis in mice. *Ethnopharmacol* 2014; 154(2): 380–385.
13. Shin KM, Kim YH, Park WS et al. Inhibition of methanol extract from the fruits of *Kochia scoparia* on lipopolysaccharide-induced nitric oxide, prostaglandin E2, and tumor necrosis factor- α production from murine macrophage RAW 264.7 cells. *Biol Pharm Bull* 2004; 27(4): 538–543.
14. Matsuda H, Dai Y, Ido Y et al. Studies on *Kochiaefructus*. V. Antipruritic effects of oleanolic acid glycosides and the structure-requirement. *Biol Pharm Bull* 1998; 21(11): 1231–1233.
15. Matsuda H, Dai Y, Ido Y et al. Studies on *kochiaefructus*. IV. Anti-allergic effects of 70% ethanol extract and its component, momordin Ic from dried fruits of *Kochia scoparia* L. *Biol Pharm Bull* 1997; 20(11): 1165–1170.
16. Matsuda H, Dai Y, Ido Y et al. Studies on *kochiaefructus*. III. Antinociceptive and antiinflammatory effects of 70% ethanol extract and its component, momordin Ic from dried fruits of *Kochia scoparia* L. *Biol Pharm Bull* 1997; 20(10): 1086–1091.
17. Korbelař J, Endris Z et al. Naše rostliny v lékařství. 5. vyd. Avicenum: Praha 1981.
18. Wojtyński K, Szymański M, Matławska I. *Leonurus cardiaca* L. (motherwort): a review of its phytochemistry and pharmacology. *Phytother Res* 2013; 27(8): 1115–1120.
19. Lu CL, Wei Z, Min W et al. Polysaccharides from *Smilax glabra* inhibit the pro-inflammatory mediators via ERK1/2 and JNK pathways in LPS-induced RAW264.7 cells. *Carbohydr Polym* 2015; 122: 428–436.
20. Circosta C, Pasquale RD, Palumbo DR et al. Estrogenic activity of standardized extract of *Angelica sinensis*. *Phytother Res* 2006; 20(8): 665–669.
21. Yao W, Zhang L, Hua Y et al. The investigation of anti-inflammatory activity of volatile oil of *Angelica sinensis* by plasma metabolomics approach. *Int Immunopharmacol* 2015; 29(2): 269–277.
22. Ko HC, Wei BL, Chiou WF. The effect of medicinal plants used in Chinese folk medicine on RANTES secretion by virus-infected human epithelial cells. *J Ethnopharmacol* 2006; 107(2): 205–210.
23. Yi QF, Yan J, Tang SY et al. Effect of borneol on the transdermal permeation of drugs with differing lipophilicity and molecular organization of stratum corneum lipids. *Drug Dev Ind Pharm* 2015; Dec 4: 1–8. Dostupné z DOI: <<http://dx.doi.org/10.3109/03639045.2015.1107095>>.

Doručeno do redakce 8. 3. 2016

Přijato po recenzi 21. 3. 2016

doc. MUDr. Tomáš Fait, Ph.D.

✉ tomas.fait@vfn.cz

Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN Praha
www.vfn.cz